

ARANYOSVIDÉK

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP
Megjelenik hetenként szombaton

Kiadóhivatal:

BOGY JÓZSEF könyvkereskedése Fő tér 35. sz.
hol a hirdetések is felvétnének. Telefon sz. 34

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egyes évre — 16 kor. || Negyed évre — 4 kor.
Fél évre — 8 kor. || Egy szám ára 30 fill.

SZERKESZTŐ:

BOROSS ELEK.

Szerkesztőség:

Torda, Vallássz.-tér 35. szám. Telefon szám: 34
A lap szellemi részét illető közlemények hetenként legkésőbb csütörtök délig a szerkesztőség címére küldendők.

Kéziratokat vissza nem adunk

Tegnap, Ma, Holnap...

Tegnap négy hosszú éven át vérvirágok fakadtak a szétszórt harcmezőkön, sok szenvedés és nélkülözés állott elő ott, hol az ágyuk nem dörögtek. Ma a hirtelen megváltozott állami életutakon az emberi egyedek felfordult gondolat-világa, a munka hiánya és rendszeres kerülgetése, elviselhetetlen helyzetet tár elénk, úgy annyira, hogy ha hinni és akarni nem mernénk egy jobb jövőben, kétségbeesetten kellene megállapítanunk, hogy

a megváltozhatatlan végzet elé jutottunk.

A hosszú háború alatt a tudatlanság, a bűnös könnyelműség átváltoztatta közgazdasági életünket. Elküldte a köztisztviselőket kereskedni, s megtette csendőrnök a kereskedőt, vagyis mindenkit oda állított, ahol az arra való rátermettségének teljes hiánya miatt a köz érdekében dolgozni nem is tudhatott.

Hatósági közellátásunk sántikálva baktatott. Vasutaink a közellátási anyagok rendszertelen ide-oda szállításai miatt a kimerülésig vétettek igénybe. A központok mesterséges árfelhajtó működésével pénzünk értéke és vásárló ereje csaknem a nullára esett. Az áruhalmozás és dugdosás az egészségtelen spekulációnak oly tág teret, s oly szilárd balmat biztosított, hogy ha a tisztességes ipar és kereskedelem nem igyekszik végre urrá lenni a helyzeten, ha nem veszi inkább ma, mint holnap kezébe közgazdasági életünk irányítását és vezetését, a teljes gazdasági összeomlás elkerülhetetlen lesz.

Az út, amelyet az iparnak és kereskedelemnek meg kell futnia, hatalmas göröngyökkel van tele, de az akadályok nem leküzdhetetlenek.

Ha ma egy harctérről hazakerült iparos megragadja a szerszámot, s békés munkáját megkezdi, holnap a második és harmadik fogja példáját követni.

Ha a kereskedők igyekeznek összeköttetéseiket igénybe venni, bizonyonnyal leküzdhetik az erős akadályokat is és megteremthetik a jövő közgazdasági élet szilárd alapjait.

A hosszú háború a volt katonákat elszoktatta a polgári munkáságtól, a rendszertelen leszerelés nyomán az állati ösztönök elnyomták sok egyébként tisztességes egyén emberi érzelmét, a rablás és rombolás szelleme diadalmasan száguldott át a hazán s a felvadult szenvedélyek lecsillapodni nem akarnak.

Vegye elő az iparos a szerszámát, a kereskedő igyekezzék átvenni a kereskedelmi munkakört.

Inkább ma, mint holnap, de ne úgy, hogy az árak fokozásával pénzünk vásárló erejét még alacsonyabb nívóra szállítsák.

Megtisztult lélekkel munkára fel!

Keressd a nőt! . . .

A nőtisztviselőket, akik korábban a hadseregnél tettek szolgálatot, fokozatosan elbocsátják. S mivel a polgári hivatalokban és vállalatokban a hazatért katonatisztviselőket miatt nemesak üresedés nincs, de túlermelés van, a női proletárság új alakulatával állunk szemben.

Mi lesz azzal a sok leánnyal és asszonnyal, akik a katonai kórházakban, hivatalokban, parancsnokságokban, postai és cenzuráló állásokban teljesítettek szolgálatot?

A háború után következő időről azt gondoltuk, hogy ez némi átmeneti zavarok után visszaadja az élet korábbi rendjét és alkalmait. A család újra együtt lesz, a kenyérkereset súlya a férfit fogja terhelni, s a leánynak, vagy akár a hitvesnek csak a házi kör munkájából fennmaradó szabadságot kell egyéb hivatásra szentelnie. A harctér lelki és fizikai sebeitől felgyógyult fiatalok mohón fogja rávetni magát az otthon teremtésére, a családi élet nyugalmanak és állandóságának biztosítására. Házassági düh fog járványként végig rohanni az országon és ezrelével fogja szedni a boldog áldozatokat.

Igy gondoltuk, így kellett volna lennie, de sajnos, még nincs így és ahogy a horoszkop mutatja, még sokáig, nagyon sokáig nem lesz így. A fiatal leány, aki öt esztendő óta alig járhatott mulatságba, akinek csak röpke órák vagy napok adatnak, hogy fiatalember ösmérséivel találkozzék, akit az apának vagy kenyérke-

reső fivérének távolléte szolgálat vállalására készített, ma éppen ott van a maga sorsával és reményével, inkább reménytelenségével, mint volt a háború előtt. Sőt még rosszabbul van. Mert a háború fizikai harc volt, amelyből ha élve és épen hazakerült az ifju, minden feledve és a boldogság nyugodtan építheti kis fészket a vihar után, de ma belső háborúság dúl, a társadalom és erkölcsök válságos forrongásával s olyan kaosszal, aminőre a legsötétebb gondolat sem lehetett számítani.

Ebben a kaoszban csak igazán vihar-edzett, nagyon szerelmes s nagyon elszánt fiatalemberek házasodhatnak. . . Mert hol a biztos hajlék, a hol ketten zavartalanul meghúzódhatnak? Hol a párna, amire lehajthatják rózsás jövendőt álmodó fejüket s hol az asztal, ami elé megértő örömmel leülhetnek, hogy kis ebédjüket elfogyasszák? Hiszen ma nincs az a nagy pénz, — s kinek van a sok-sok ezer közül nagy pénze — amely elegendő volna egy szolid, de emberi otthon tisztességes berendezésére! Fehérnemű? Ez a legsötétebb pont. Asztalnemű? Vigasztalan kérdés. Konyhai felszerelés? Katonai felszerelést mai is inkább lehetne kapni. Háló, ebédlő s hozzávalók? Elmegy az étvágy s elszáll a rózsás álom, ha a beszerzésük nehézségeire gondolnak a fészket rakni vágyakozók. Aztán minden, ami mindezek után következik — bölesőtől a koporsóig! A nászut és a gyászut, a cseléd meg a mosóné, a jó lakás meg a jóllakás . . .

Sok kinos, kellemetlen probléma, aminek nincs megoldása. S mégis, azt hisszük mi is a böleselővel, hogy azért mozog a föld s tovább forog a világ s bátraké a szerencse s mégsem vész el az, aki házasodik s aki férjhez megy, aki remél s aki szeret s aki a boldogságért tud töviskoronát is (vajjon mennyi az lei-ben?) hordozni?

A szív számára nincsenek korlátok, s az az igazi üdv, melyet áldozatok árán szereztünk meg.

A női proletarizmus égető sebet a családi életnek kell meggyógyítania.

Óra javítás

szakszerűen
gyorsan és
pontosan

Fali inga és
zsebórák
állandó
rakláron

Bajusz György órásnál

Torda, Egyházfalva-u. 19.

Tudnivalók.

Az erdélyi román hadsereg főparancsnoka Mosoiu tábornok újabb a következő rendeleteket adta ki:

10. Tisztek egyenruhája és jelentkezése.

Köztudomásra hozatik, hogy az erdélyi hadtestek parancsnokságának 51. sz. rendeletével a következő rendelkezések tettek: 1. A volt osztrák-magyar hadsereg összes tisztjei, akik egyenruhát viselnek — akár tényleges avagy tartalékos tisztok és habár a román légióhoz vagy székelly nemzetőrséghez tartoznának is — kötelesek akkor, amikor egyenruhában járnak, tiszteletben tartani a tiszteletadás külsőségeit, a katonai szabályzatokat és főleg a katonai tisztelgést. Ezen kötelezettség alá esnek a nemzetőrségek tagjai is, ugyancsak a leszereltek, akik szintén kötelesek minden román tisztnek tisztelegni. Akik jelen rendelkezést nem tartják be, a térparancsnokságra lesznek kísérve és le lesznek tiltva az egyenruha viselésétől. 2. Az összes tényleges és tartalékos tisztok kötelesek 1919. évi január hó 1. éig a térparancsnokságnál feliratkozni, ahol ki kell mutassák: a) vezeték és keresztnévüket, valamint katonai rangját; b) a hadiest, a melyhez utójára tartozott és az elfoglalt beosztását, illetve parancsnokságát; c) hol volt a háború előtt a helyőrsége, illetve lakása; d) hol lakik (utca házszám) jelenleg; e) foglalkozása jelenleg. Akik nem jelentkeznek a térparancsnokságnál a fenti adatok bemondása végett, ellenszegülőeknek és száműzve lesznek.

14. A forgalom szabályozása.

1. Mindennemű gépjárművek (automobilok, teherautók, motorkerékpárok)nak valamennyi tulajdonosai és birtokosai kötelesek 1919. január 1. (13.) éig a vonatkozó iratokkal együtt a megyei székhelyén levő állomásparancsnokságnál jelentkezni. 2. Jelen rendelet kihirdetésétől fogva a további gépkocsiforgalom csakis a szabad közlekedést megengedő és a megye székhelyén levő állomásparancsnokságtól, ilyenek nem léteben a megyére illetékes hadosztályparancsnokságtól nyert engedély alapján van megengedve. 3. Azok a járművek, melyek közlekedési engedéllyel bírnak, elöl és hátul alkalmazott rendszámmal, valamint a megye (járás) székhelyét vagy a tulajdonos lakhelyét jelző 2—3 betűvel lesznek ellátva, még pedig: Alsófehér megyében Ai. Hunyad Dev. Szeben Sib. Fogaras Fa. Brassó Br. Háromszék Ssg. Nagyküküllő Sig. Kisküküllő Di. St. M. Udvarhely Od. Csik Ci. Torda-Aranyos Tu. Maros Torda. M. Os. Kolozs C. Szolnok Doboka Dej. Beszterce-Naszód Bi. 4. A jármű elülső részén alkalmazandó számok és betűk fekete háttéren latin betűkkel következő nagyságokban irandók: magasság 73 mm., vastagság 12 mm., szélesség 45 mm. A számok (betűk) közti spátiumok 30 mm. legyenek. A járművek hátsó részén levő számok (betűk) legyenek: 30 mm. magasak, 15 mm. vastagok, 60 mm. szélesek. A számok (betűk) spátiumai 36 mm. 5. A kisbetűk elül és hátul szélességre és vastagságra nézve egyenlők a kezdőbetűkkel. Magasságuk $\frac{1}{4}$ résszel csekélyebb. 6. Az összes járművek kötelező módon vastag hangú vagy réztrombitával, mely messzire hallható legyen, ellátandók. 7. A sötétség beálltával csakis az elül alkalmazott 2 lámpával megvilágított járművek közlekedhetnek. 8. Elsötétített lámpák használata szigorúan tilos. 9. A gépkocsik sebessége városokban és falukon óránkénti 15 km.-nél nagyobb nem lehet. 10. A gépkocsi vezetője köteles a közlekedési engedélyt mindig magával hordani, az automobillal utazók pedig személyazonosságát igazolványt vigyenek magukkal. 11. A Kárpátokon túli vidékről jövő automobilok tulajdonosai, akik a jelen rendelet 10., 11. és 12. pontját be nem tartják, a lent irt összes jogkövetkezményeket vise-

lik. 12. Az 1. pont ellen vétők 3 hónapig terjedhető elzárással és 200 lei től 2000 lei-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. A 2. pont ellen vétők 2 évig terjedhető elzárással és 5000 lei-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. A többi pont ellen vétők a közlekedési engedély megvonásával büntetendők. 13. A jelen rendelet végrehajtásával az állomásparancsnokságok, az ellenőrzéssel pedig a közigazgatási és hatóságok bizatnak meg.

A hit.

Hányszor zudul reánk a sors viharja,
S oly hirtelen, hogy már-már elveszit.
És nincsen senki, aki elriassa
Az éjszakának bosszus rémeit.

Nem ölél körül a Szeretet karja.
Átszenvedjük a lét keserveit.
Szívünket kétely tépl, gyöttri, marja, —
Beléje vágva éles körmeit.

Még a Remény se mutat semmi szépet,
Borusnak látszik az egész természet,
S szinte látjuk a Fatumot magát.

Keressük ekkor s bizton megtaláljuk,
A felhőkön át tündökölni látjuk:
A Hit mosolygó, fényes csillagát.

NAGY ALBERT.

HIREK.

Ítélethozatal van...

és Budapesten most is párt- és személytorzalkodások „pucseszatók” s efféle kedélyes guerilla ütközetek járnak. Erdély lélekzete visszafojtva és Budapest elfelejtkezett szegény Erdélyről. Bölcsapadnak, belekábulunk szinte a várakozásba s a végtelen távolba jutott Budapest mit se gondol velünk... Hagyjanak most békét nekünk azzal, amit magyar politikának neveznek, nekünk most feleget, nekünk most levegő kell. Élet, föld, nem pedig pártprogram és „ellenforradalmi rémlátások”...

Meddig akarják még folytatni? Mikor ébrednek már fel ott Budapesten? Élet-halál kérdések felett döntenek most a nagy tanácskozáson. Hogy az igazság és a népek szent jogainak nevében-e? Hisszük, de még az ítélet nem hangzott el, ezért csak következtetünk, de bizonyosat nem tudunk. Komor, ünnepi óra ez, felettünk ítélnék. Hallgassanak hát el a politikai esatározók, az utcák kisajátítói! A kinek van szava az ítélethozatalhoz: mondja el. Még van idő, de már hull az urnába a szavazógolyó. Fehér, fekete? — ki tudja. Utolsó perc ez. Csöndet urak, ott Budapesten! Legalább ennyi figyelmet megérdemel Erdély jelenlegi lelkiállapota...

— Kinevezés. A magyar földművelésügyi miniszter Páll Károly alsódetreheimi kincstári intézőt kincstári jószágfelügyelővé nevezte ki a VII. ik fizetési osztályba. E jól megérdemelt előléptetéshez melegen gratulálunk!

— Gyász. Ismét veszteség és gyász érte a Sipos családot, Sipos Béla Kisegítő Takarékpénztári főkönyvelőt. Testvére lécfalvi Sipos Albert ny. kolozsvári fővámhivatali főnök munkás életének 66 ik, boldog házasságának 36-ik évében, súlyos szenvedés után február 1. én Kolozsváron elhunyt. A megboldogultat Tordán is sokan ismerték és szerették. Temetése február 3. án délelőtt ment végbe nagy közönség meleg részvéte mellett. Nyugodjék csendesen!

— A berni nemzetközi szociálista konferencia a világ összes népeivel közölt határozatában tiltakozott a népek örendelkezési jogának meghamisítása és elkobzása ellen. Tagadja a fegyverrel győztesek zsákmányhoz és olyan szövetségi szerződésekhez való jogát, melyek az államnak a háborúhoz való csatlakozás fejében terület-gyarapodást biztosítanak más nemzetek rovására. Tiltakozott az ellen,

hogy a határok sztratégiai (tehát militáris) szempontok szerint legyenek megállapítva és főképp tiltakozott az erőszakos vagy elplezett *annexiók* ellen. A konferencia felszólította összes tagjait, hogy a béke érdekében ilyen értelmű hatást gyakoroljanak kormányaikra.

— A gabonaneműk és élelmiszerek bejelentéséről megjelent és publikált rendeleteket különféleképpen magyarázta a közönség s ezért nagy volt a tájékozatlanság a rendeletek lényege felől. Ezért a városi Tanács illetékes helyen utána járt a bejelentési kötelezettség mikénti értelmezésének s ehhez képest egy új hirdetményt tájékoztatva a közönséget, elosztatta a kétélyeket. A kidobolt tanácsi hirdetmény szerint u. i. a gabonaneműk és élelmiszerek bejelentéséről kiadott rendelet a következőképpen értelmezendő:

1919. február hó 15. ig a városházán, a közéletmezési ügyosztályban (Földszint, kapu alatt jobbra 1. ajtó.) bejelentendő mindennemű szemes vagy őrölt gabonamennyiség, tehát nemcsak a házi szükségleten felüli felesleg, hanem a meglevő bármily mennyiségű készlet is.

Egyéb élelmiszerek bejelentése ezuttal nem kívántatik. A meglevő mennyiségből ki fog számíttatni a felesleg mennyiség, a mely a közellátásra fog fordíttatni, minden egyéb szükségleti mennyiség mindenkinek érintetlenül birtokában hagyatik.

A ki ezen bejelentési kötelezettségének eleget nem tesz, készlete el lesz kobozva és szigorú megbüntetésben részesül.

A bejelentési határidő tehát a mai nappal lejárt.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Kmetz István városi fogyasztási hivatali ellenőrt. Lánya öz. Balogh Dzsóné szül. Kmetz Irén főgimnáziumi tanár özvegye életének 31. özvegységének 4 évében f. hó 7-én elhunyt. Bánatos szülőin és négy testvére kivül négy kis gyermeke gyászolja, siratja a megboldogultat, kinek temetése e hó 9. én d. u. 2. órakor ment végbe nagy részvét mellett. Pihenjen csendesen.

— Minden hadisejély és katonai leszerelési díj további kifizetését a nagy-szebeni román kormányzó tanács további intézkedésig egyelőre beszüntette. A pénzügyigazgatóság ily értelmű értesítése alapján ezt a városi Tanács is közhírré tette.

— Adományok. A kirabolt Bibos Ferenc esztrádia, rokkant katoná javára lapunk felhívása folytán a következő kegyes adományok érkeztek. Közvetlenül hozzá: Porzsolt Balázstól 50 K., Széchenyi Józseftől egy véka kukorica, Veszprémi Sándortól 10 K. — Lapunkhoz: Varga Dénestől 20 K., Farkas Páltól 20 K., Viznyai Dénestől 10 K. Ezt az 50 koronát eljuttattuk a szerencsétlenül járt károshoz.

— Segélyezés. A kirabolt Nagy Miklós szabó javára segélyül Visky Endre városi aljegyző 20 koronát, Sente József 5 kor. adományozott lapunk útján. Összesen 25 koronát. Eljuttattuk a károshoz.

A harasztosi ifjuság február 1-én táncestély rendezett a rokkant katonák javára s a tisztajóvedelmet 100 koronát lapunkhoz beküldte. Befizettük a rokkant katoná alapba.

— A Népkyonha részére bafolyt adományok e héten: Borbély N. Miklós 1 zsák krumpli, 1 zsák karalábé, 1 véka paszuly; Juzsa Istvánné 10 lit. paszuly; Polonyi 3 véka krumpli, 5 kiló buza liszt; Mádly András 1 véka malé liszt, 1 kiló turó; Vass Antalné 50 kor., D. meter János 25 kor., öz. Boross Lajosné 10 kor., Finta Miklós 5 kor., S. poz Gábor 50 kor., Boross Elek egy véka krumpli. Fogadják érte hálás köszönetünket: a Népkyonha Vezetősége.

— Fehér Imra szintársulata holnap fejezi be szépsikerű enyedi szezonját és hat hetes szezonra Dáre megy. Április elsején jön ismét Tordára, a szokásos egy hónapos tavaszi szezonra.

— **Kinavezés.** Dr. Chirtop Zosim prektus Székely László vármegyei főlevéltárnokot rendelkezési állapotba helyezte és helyére Kádár János csucsai körjegyzőt nevezte ki levéltárnokká. Papp Demeter volt topánfalvi körjegyzőt pedig a tordai főszolgabíróvá nevezte ki.

— **A földgáz árának felemelését nem engedélyezték.** A közönségnek a felemelés elleni mozgalma sikerre vezetett; felsőbb helyen az áremelést nem engedélyezték s a részvénytársaság csak a jelenlegi árakat szedheti. Az erre vonatkozó tanácsi hirdetmény lapunk ezen számában olvasható.

— **Az adózók figyelmébe** ajánljuk, hogy az általános jövedelmi pótdából levonható adóssági kamatok bevallásait — melyeket január hónapjában kellett volna beadni, — e hó végéig a pénzügyigazgatóság igazolási kérés nélkül elfogadja. Továbbá a házbér vallomásokat — melyeket 1918. november hónapjában kellett volna beadni, — az érdekeltek még e hó végéig beadhatják, a mely határidő elmulasztása esetén 5–25%-os pótlékot kell fizetniük.

— **Az okmánybélyegeket** a nagyszzebeni kormányzó tanács forgalmon kívül helyezte. Ezután a szerződésekre, nyugtákra, felebvezésekre és iratokra eddig felragasztani szokott megfelelő értékű bélyegeket készpénzben kell megfizetni (letróni) annál a hivatalnál, ahová ezeket az iratokat beadják. Eanek befizetését a hivatal az iratokon való feljegyzéssel igazolja. Akik postán küldik a bélyegköteles iratokat, kötelesek a bélyeg árát az iratok benyújtása előtt készpénzben megfizetni a legközelebbi adóhivatalnál.

— **A romániai pénzek kezelése** tárgyában a nagyszzebeni román kormányzó tanács utasította az összes állami és közpénztárakat, hogy a lebélyegzett ugynevezett „német Lei“-t ugyanabban az értékben fogadják el, mint a bucaresti nemzeti bank által kibocsátott Lei-t, vagyis egy Lei egyenlő kettő (2) koronával és különösen arra vigyázzanak, hogy a lebélyegzést eszközöző romániai közpénztár neve tisztán olvasható legyen.

— **Gazdák figyelmébe.** A nagyszzebeni kormányzó tanács földművelésügyi osztálya szervében egy kirandeltség működik Marosvásárhelyt, a kinek hatáskörébe négy nagy benzinnel hajtott gép áll rendelkezésre a célból, hogy a gazdaközönség részére bérszántást végezzen. A felszántandó terület egy tagban legalább 20 k. hold kell legyen a mit egy nap alatt elvégez. A szántás 40–50 cm. mélységben történhetik. A szántásért holdanként 70 koronát kell fizetni és két gépésznek ételmezt adni. Jelentkezni lehet Cormos Emil nagybirtokosnál Marosvásárhelyt. Telefon: 260.

— **A népkonyha fenntartása** a mostani hideg tél következtében tetemesen fokozódott köznyomort és inséget jótékonyan enyhíti az által, hogy naponta több mint száz teljesen elesett, elbénult, keresetkép-telen szegénynek, betegnek, nyomorultnak jó és tápláló ingyen ebédet ad. Ez azonban tetemes költségbe kerül a mai rettenetes drágaság és élelmiszerhiány közepette, ugyannyira, hogy a kormánytámogatás elmaradása folytán a napokban már oly nehéz helyzetbe került a Népkonyha, hogy anyagi fedezet és támogatás hiánya miatt kénytelen lett volna áldásos működését beszüntetni, a mi sok szerencsétlennek egyenesen az éhhalálát jelentette volna. Miután ezen humánus intézménynek semmi rendszeres bevétele, anyagi bázisa nincs s a városnak sincs megfelelő fedezete, ezért teljesen és egyedül a társadalomra van utalva. Ahoz, hogy legalább a téli hideg alatt, vagyis február és március hónapokban fenntartható legyen, az ingyen ebédelők mai létszáma mellett, legalább is 6500 K költségére volna szükség, ezt a fedezetet pedig a mai rendkívüli viszonyok között csakis a jószívű közönség áldozatkészsége, adakozása tudhatja előteremteni. Ezért hívtuk fel mi is lapunk múlt szá-

mában a közönséget a Népkonyha s ezzel nyomorgó szegényeink téli istápolására, abban a biztos reményben, hogy Torda hagyományosan jó szívéhez ezuttal sem fordulunk hiába. Örömmel látjuk, hogy nem csalódtunk. A városi Tanács nagyarányú, széleskörű társadalmi gyűjtési akciót indított a Népkonyha javára. Gyűjtő-ivei most keringenek városzerte, ajánljuk azokat a jólelkek figyelmébe. Megkereste a gyárakat, iparvállalatokat, pénzintézeteket, iskolákat e nemes intézmény javára való gyors pénzbeli, a termelőket kegyes terménybeli (zsir, szalonna, liszt, hagyma, hüvelyesek stb.) adományok adása iránt. És a könyörület, irgalom, krisztusi szeretet szava ezuttal is megillette Tordát. Gyűlnék, szépen gyűlnék az adományok s ha mindenki (egy- és intézmény egyaránt) megteszi szent kötelességét: az emberszeretet igéjének gyönyörű győzelmét fogjuk látni: összehozható lesz a szükséges összeg s Klio ezuttal is beírja könyvébe: „Torda a hosszú háború után is hű maradt szép multjához, mert szíve nemes melegét megőrizte“ . . .

Itt említjük meg, hogy a népkonyhát segíteni sietők közt is első volt Mádly András 2 véka kukorica-liszt és 2 kg. turó-adományával. Lapunkhoz a következő adományok folytak be: Sipos Gábor 50 K., Demeter János 25 K., Ózsv. Boross Lajosné 10 K., Finta Miklós 5 K. — Összesen 90 K. Eljuttattuk a Népkonyha vezetőségéhez. További adományokat is közvetítünk. A gyűjtőivek február 18-ig visszajuttatandók a városi Tanácshoz.

— **A 25 és 200 koronás bankjegyek** nyomását és kibocsátását — miután a bankjegy hiány megszűnt, — az osztrák-magyar bank megszüntette.

— **A humoros Wilson.** Wilson elnök tud néha humoros is lenni, de viczében is igaza van. Wilson Hugessel a területi követelésekről folytatott beszélgetés során tréfásan így szólt: „A nemzetek területi követeléseit hallván, eszembe jut annak az amerikai farmernek a története, aki folyton csak földet vásárolt azért, mert nem akarta, hogy szomszédja legyen.“

— **A Tordai Csizmadia Ipartársulat** ez évi nagygyűlést ma (szombaton) délután 2 órától kezdve tartja a városháza közgyűlési termében s ugy a tagokat, mint az érdeklődőket lapunk útján is meghívja.

— **Az ótordai gör. kel. ifjusági dalkör** február 16-án (vasárnap) este a Vigadóban hangversenyt tart. Kezdeté 8 órakor.

— **Az Ótordai Temetkezési Egylet** idei évi közgyűlését február 23-án (vasárnap) délután 2 órakor tartja a városi közgyűlési teremben és tagjait a közgyűlésre ezuton is meghívja.

— **A tordai ifjuság** az állami iskola termében február hó 15-én az elesett hősök emlék-oszlopa javára műsoros estélyt rendez, melyen színre kerül a műkedvelők előadásában a Tolonc c. 3 felvonásos népszínmű. Kezdeté este 6 órakor.

— **Meghosszabbították a vasuti bérletjegyek érvényét.** A kereskedelmi miniszter az 1918. évre kiállított államvasuti kedvezményes áru bérlet- és szabadjegyek érvényét 1919. február 28-ig (bezárólag) meghosszabbította. Ez a meghosszabbítás nem vonatkozik a kedvezményes igazolványok egyéb nemreire. A féláru jegy váltására jogosító arcképes igazolványok csak abban az esetben jogosítanak kedvezményes utazásra, ha azok 1919. évre érvényesítve vannak.

— **A nagyszzebeni román kormányzó tanács székhelyét** — hir szerint — Nagyszzebenből a központibb fekvésű Kolozsvárra akarja áttenni. Az átköltözés időpontja még nincs meghatározva.

— **A petrosényi szénbányák sorsa.** Bukaresti jelentés szerint a román kormány határozata szerint a petrosényi kőszénbányák — melyek eddig a magyar állam tulajdonában voltak, — a román állam tulajdonába mennek át és a jövőben a román kormány fogja vezetni azokat.

— **A román királyné Erdélybe készül.** Mint az „Indreptarea“ írja, Mária román királyné Erdélybe készül, hogy a fontosabb városokat meglátogassa.

— **A csehek és szerbek visszavonulása.** Az antant parancsa folytán a cseheknek és szerbeknek vissza kell vonulniok a demarkációsális vonalak mögé s ennek folytán a cseheknek ki kell üríteniok Kassát és Pozsonyt, a szerbeknek pedig Torontát és Temes megyéket. E két megyét aztán semmiféle csapatok nem szállhatják meg.

— **Hustalan napok Romániában.** A „Dacia“ közlése szerint Romániában elrendelték a hustalan napokat. Eszerint húst csak szombaton szabad fogyasztani és pedig fejenként 150 grammot; ezen mennyiség azonban 100 grammra leszállítható.

— **A betörők az elmúlt héten is garázdálkodtak.** Ezuttal már változatosság kedvéért nem a II-ik, hanem főképp a III-ik (ujtordai) kerületben működtek s majdnem minden éjszaka szerepeltek. Szinte merész játékokat játszanak a járőrök általi könnyen elfoghatással, mégis mindezideig sajnos, nem kerültek hurokra, pedig már rég veszélyeztetik az egész várost. Valóban érdemes volna megfelelő díjat kitűzni elfogóik részére, hátha így hamarabb ártalmatlanná lehetne tenni őket s megszűnne végre közveszélyes garázdálkodásuk.

Pénteken éjjel Nagy Miklós férfi-szabó Bethlen Bálint-utca 8. sz. a. telkére törték be. Bemásztak a kerítésen, benyomták az udvari ablakot s azon át behatoltak a szobába, honnan minden értékest elvittek. Összeszedték és ellopták az összes ruhaneműeket és fehérneműeket, ágyneműeket és fehérneműeket, több mint 4000 Kor. értékben. Nagy Miklós a káros szegény, előregedett, szorgalmas munkás ember, kit anyagilag teljesen lesújtott és tönkretett ez a csapás. Epen ezért őt is ajánljuk a jószívű közönség támogató, segítő jóindulatába. Lapunk szívesen közvetít részére kegyes adományokat.

Vasárnap éjjel több helyen kíséreltek a betörők. Betörték Váci Ferenc vak csizmadia Barát utcai lakásába és elvitték a család összes zsir- és sertés hus, valamint szalonna- és liszt-készletét mintegy 3000 K. értékben. A vakmerő betörés ezt a szegény családot is majdnem teljesen tönkretette most a zord tél derekán.

Ugyancsak vasárnap éjjel Szathmáry Kálmán városi innok Ajtoni-utcai telkére is befakartak törni, de a kuttyájának heves ugatására felébredt gazda a szomszédokkal társulva elűzte a merész éjjeli látogatókat, sajnos, azonban oly gyorsan illantak el, hogy már elfogni őket nem lehetett.

Egész utcáknak kellene éjjelenként éberül őröködni és szervezkedni e veszedelmes betörő banda ellen, mert csak így lehetne lefűlelni s megszabadítani tőle a várost.

— **A régi törvények fenntartása Erdélyben.** A román kormányzótanács hivatalos közlönyének, a „Gazeta Oficiala“-nak legutóbbi számában rendelet jelent meg a hatóságok ideiglenes működéséről, a törvények alkalmazásáról, a tisztviselők-ről, stb. E rendelet szerint azok a magyar törvények, rendeletek és szabályrendeletek, amelyek 1918. október 18-ika előtt keletkeztek, a közrend és a jogfolytonosság biztosítása érdekében újabb rendelkezésig érvényben maradnak. A választott, vagy kinevezett tisztviselők megmaradnak állásukban, de közszolgálati érdekből rendelkezési állományba vagy nyugdíjba helyezhetők.

— **A hadikölcsön kötvényeit** 25% levonással az állami adóhivataloknál közelebbről be fogják váltani.

— **Románia tűzifát vásárol Erdélyben.** A román államvasutak igazgatóságát a román kormány felhatalmazta, hogy az erdélyi csapatok parancsnokságától 250 waggon tűzifát vásároljon, waggononként 600 lei árban Brassó állomás átadás helyely.

— Románia nem enged ki árut. A vasuti állomásfőnökök, az őrségek parancsnokai és a közigazgatási hatóságok rendeletet kaptak, a melynek értelmében Románia határain kívül tilos bármiféle árut is szállítani. Parancs érkezett arra nézve is, hogy amennyiben ezt mégis megkísérelnék, minden eszközzel akadályozzák meg. A külföldre irányított utbalevő áruk feladási helyükre visszaszállítandók.

— Tizenkét regény ingyen. Az „Ellenzék“ regénysarnoka a hazai és külföldi irodalom legjobb regényeit közli folytatásokban. Ezek a regények könyvalakban is megjelennek. Eddig Acker Pálnak, „Az elveszett barát“ és Knut Hamsunak „Csavargók“ című regénye jelent meg az „Ellenzék“ kolozsvári könyvkiadóhivatalában. Azok, akik az „Ellenzék“re egy negyedévre előfizetnek, ajándékképpen egy kötet regényt, akik egy fél évre fizetnek elő, két kötet regényt, akik pedig egy egész évre fizetnek elő, ajándékképpen megkapják az „Ellenzék“ben megjelenő összes regényeket könyvalakban. Ez által egy kis könyvtárhoz jutnak, amelynek minden egyes kötete a regényirodalomnak legpompásabb és legértékesebb terméke.

— Tártskola megnyitás. Haller József tordai tanteremtő a harctérről hazatérve e hó 18-án tanfolyamot nyit. Bővebbet a hirdetésben.

— A meghódított területeket nemzetközi patronage alá veszik. Az Eveningpost jelenti Párisból, hogy Wilsonnak sikerült valamennyi nagyhatalom beleegyezését megnyerni ahhoz az elvhez, hogy az összes meghódított területeket Elzász-Lotharingia kivételével nemzetközivé tegyék.

— Kilenc milliárd kártérítés. Románia a bukaresti békeszerződést hatályon kívül helyezte, egyszersmind kártérítési igényt emelt Németországgal és a volt osztrák-magyar monarchiával szemben kilenc milliárd korona erejéig.

— Svábok a magyarok mellett. Temesvárról jelentik: A délvidéki svábok nagy népgyűlésre készülnek, melyen ki akarják mondani, hogy ragaszkodnak a magyar államjogi kapcsolathoz. A népgyűlést, melynek előkészületei most folynak, Temesváron fogják megtartani.

— A kommunisták kizárása a szociálista pártból. Budapestről jelentik: A munkástanács hosszabb vita után elhatározta, hogy a kommunisták (bolsevikieket) nem tartozhatnak a szociálista párthoz, s azokat a pártból egyszersmindenkorra kizárta. Hasonló határozatot hozott a kecskeméti és nagyváradai szociálista-párt vezetősége is.

A szerkesztésért felelős: FÜSSY JÓZSEF.

Kiadó: FÜSSY JÓZSEF

Sz. 1147—1919.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a földgáz fogyasztási árának felemelése felsőbb helyről nem engedélyezett és azért a földgáz részvénytársaság a fogyasztóktól továbbra is csakis az eredeti (jelenlegi) árakat jogosult szedni.

Torda város Tanácsától.

Torda, 1919 február 14-én.

Boross Elek s. k.
polgármester h.

Városi mozi.

1919. február 18—19-én, 20-án, 22-én és 23-án a következő kitűnő műsorok lesznek a városi mozgószínházban láthatók.

Óriás ökle I. rész.

Óriás ökle II. rész. Főszerepben Henny Portennel.

Pénz öfelsege 4 f. dráma.

Színészno regénye 4 f. dráma.

Szerencsétlenség a lövészenyen 4 f. dráma.

El ne mulassa senki, hogy ezeket a kitűnő filmeket meg ne nézze.

Mérnök, ki a közel jövőben a volt Monarchia területére utazik, elvállal műszaki, esetleg kereskedelmi megbízást Budapestre, Wienbe, vagy Ausztria más városába. Felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Gazdasági ispán nőtlen, aki gazdasági iskolát végzett állást keres kisebb, vagy nagyobb, birtokon. Állását elfoglalhatja azonnal, jó bizonyítványokkal rendelkezem. Címem Komán György Torda, Ujhegy-utca 76. szám.

Ügyvédi irodai alkalmazást keres, privattanítást gimnázisták részére, német nyelvtanítást elvállal joghallgató, leszerelt tiszt. Esetleges ajánlatok kéretnek a kiadóba „Munkaerő“ címre.

Eladó Aranyoslonkán egy fogadó-helyiség. Részleteket a tulajdonosnál öv. Asztalos Gábornénál Torockó.

Egy pár igás ló, félfedelű kétlovas kocsi, nagymennyiségű trágya eladó. Cím a kiadóban.

Eladó szalon garnitur, jutányos áron. Mahagoni fából, fréz behuzóval. Divatos forma. Teljesen új. Cím megtudható Füssy J. könyvkereskedésében.

Zabos búkköny vető magot adnék rész művelésre. Értekezhetni Füssy J. könyvkereskedésében.

Táncanfolyam. F. év 1919. február hó 18-án az „Erzsébet Szálloda“ emeleti tánctermében táncanfolyamot nyitok. Magánórákat elfogadok. Beiratkozni lehet Rákóczy-utca 116. Haller József okl. táncitanító.

Tökéletes német társalgásra, valamint helyes stílusra tanítok felnőtteket egyszerű, könnyű módszerrel. Jelentkezni lehet naponta d. u. 4 és 5 óra között Vallásszabadság-tér 31. Emelet.

Raktárnoki vagy **felügyelői** állást keres 47 éves nős, családost, gazdasági iskolát végzett, 20 évi gazdasági gyakorlattal bírók, beszélnek magyar és román nyelvet, ideig mind nagyobb gazdaságokban szolgáltam ispáni címen, a miről bizonyítványaim vannak. Cím: Füssy József könyvkereskedésében.

Mechanikus harisnya kötészet.

Tekintettel a jelenlegi pamut hiányra, műhelyemet új gépekkel szereltem fel, melyekkel feldolgozok házilag font gyapju, kender, len, valamint ócska csipkékből harisnya szárazból készitek fejleléseket vagy új harisnyákat, elfogadok gyerek, férfi, női harisnya fejlelés és újra kötészt, valamint érmelegítő, trikó, lábszárvédő, kamásli, valamint mindennemű kötészeti szakmába vágó dolgot, javítást és újrakötést pontosan, gyorsan és jutányosan.

A t. közönség szives pártfogását kérve mély tisztelettel

Nagy Gyuláné
harisnyakötészet
Torda, Temető u. 13.

Árverési hirdetmény.

Az ótordai ref. egyházközség közhirre teszi, hogy a Főtéren a Nevelde földszintén levő 3 és a szomszédos Borovszky-féle házban levő három bolthelyiséget, valamint a Pardé dűllőben levő 1 h. 843 □ öl elsőrendű kaszálót, melyből egy hold kitűnő lucernás és az Alsómálban levő kántori szőlőt 1919. évi február hó 23-án a Nevelde épületében tartandó nyilvános árverésen 1919. május hó 1-től kezdve 3 évre bérbe adja.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%^oea.

A kikiáltási árat az árverést vezető bizottság közli Tudakozódni lehet az ótordai ref. lelkész hivatalban.

Nagy Mózes,
ref. lelkész.

Eladó a Jósika Miklós utca 27. számú házastelek és 21 hold I. a. kaszáló- és szántóföld. Értekezhetni ugyanott.

A város közönsége előtt jól ismert

ÉPÜLET ÉS GÉPLAKATOS MŰHELYEMET

földgáz, vízvezeték berendezéseket és javításához szükséges összes gépekkel és anyagokkal gazdagon felszereltem.

Ezen szakmába vágó munkálatokat elvállalok és szakszerűen teljesítek.

FEURGYÁN SIMON

géplakatos.

(Erzsébet-szálló.)

O-tárca, Vénhegy, eredő vagy más dűllőben üres szőlő, gyümölcsös, termő lucernás kerestetik — esetleg többévi — haszonbérletre vagy megvételre. Cím a kiadóban.

Vámellenőrnek felvétetik fizetés és lakással hadi rokkant, öreg, kisebb iparos, esetleg kisebb nyugdíjas is, naponta egy félnapos szolgáltatnia. Értekezhetni Füssy J. könyvkereskedésében.

Keresek 2—3 szoba és konyhából álló lakást azonnalra. Cím: Füssy könyvkereskedés Kiss János.

Minden eldobott régi kalapból

teljesen új női vagy leányka kalap készítését vállal. Velour és Filéz kalapok olesz szálított árban árusít.

„BALKÁN“ szalmakalapgyár
Torda, Kossuth-tér 3.

Ugyanott egy tanuló lány fizetéssel felvétetik.

Egy régi antik szekrény, íróasztal, asztali óra, garnitur butor, consoltükör, nagy smirna szőnyeg, 12 személyes porcellán ebéd szerviz, 12 szem. theafőző stb. eladó. Jókai Mór u. 21. szám.

Értesítés. A mai napon Tordán Orbán Balázs-utca 56 szám alatt egy gáz és vízszerezési üzletet nyitottam, azt anyaggal dusa felszereltem, mellyel a tisztelt közönség rendelkezésére állok. Tisztelettel Fridel Béla.

Nőülni akar 45 éves özvegy gyermektelen gazdasági ispán, lakása Torda-Ar. megye mezőségi, nőül venne jó polgári családból való lányt, vagy özvegyet, aki a háztartásban jártas. Komoly leveleket kérem „Ispán“ jelige alatt a lapkiadóhivatalában Füssy József könyvkereskedésében leadni.

Aranyosgyéres község határában körülbelül 30 hold elsőosztály jól trágyázott szántóföld, tovább: Alsódetrehemi padon 5 hold különösen kaszálófű, 3 vagy 5 évre bérlet, vagy félbe művelés végett azonnal kiadó. Értekezni Aranyosgyéresen vasut-u. 214. szám.

Eladó jó menetelű sűrű raktár, a raktáron levő kész anyaggal és saját telepével együtt. Cím: Fülöp József, Torda Ótárca-utca 58. sz.

Állást keres mérlegképes könyvelő irodai vagy raktárnoki, felügyelői vagy ehhez hasonló állást, aki a kereskedelmi és irodai stb. ügyekben jártas. Címem: Füssy József ur könyvkereskedésében.

Eladó házastelek. Egy 3 szoba konyha, istálló és mellékhelyiségekkel álló ház, 2 drb. egylovas igás szekér, 3 drb. félfedelű kocsi, 2 féderes bőr ülés eladó. Értekezhetni lehet: Br. Jósika Miklós-utca 4. szám.